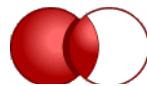

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR – 35/019-04, 011 – 04 /06

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2005. godine**

**FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE
I ŠUMARSTVA**

Mostar, juni 2006. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
SARAJEVO**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo), iskazanih na stranicama od 1 do 11, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment ministarstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, utvrđeno je sljedeće:
 - **Program i Plan raspodjele sredstava za poljoprivrednu proizvodnju u 2005. godini ministarstvo nije izradilo na osnovu osnovnih strateških opredjeljenja, nije poštovalo rokove dostavljanja Vladu FBiH Prijedloga programa sa razrađenim vrstama, osnovnim kriterijima i načinom ostvarivanja novčanih podrški, kao ni rokove za donošenje Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u skladu sa Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;**
 - **nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta/ proračuna u FBiH za 2005. godinu, u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava transfera za poljoprivredu za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Budžeta u iznosu od 2.853.058 KM (ističemo novčane poticaje za mlijeko za II i III kvartal 2005. godine u iznosu od 2.081.347 KM i novčane poticaje za voćnjake u iznosu od 467.145 KM);**
 - **nisu postojali kriteriji prilikom utvrđivanja visine sredstava i odabira projekata koji su se finansirali iz odobrenih sredstava Transfera za poljoprivredu u iznosu od 1.002.723 KM i Transfera za šumarstvo u iznosu od 1.214.145 KM, kao i nepostojanje Plana utroška sredstava prilikom odabira vodoprivrednih objekata za sanaciju i rekonstrukciju istih koji se finansiraju iz odobrenih sredstava u skladu sa Zakonom o vodama u iznosu od 500.000 KM, što je za posljedicu imalo netransparentnu potrošnju budžetskih sredstava za ove namjene;**
 - **nije se dosljedno poštovao Zakon o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH u 2005. godini u dijelu korištenja sredstava samo za planirane namjene (plasman sredstava u**

iznosu od 150.000 KM preduzećima koja gospodare šumama na području Hercegovačko – neretvanskog kantona iz Transfera za šumarstvo, isplata novčanih nagrada od po 300 KM svim uposlenicima ministarstva u bruto iznosu od 39.150 KM);

- nije se dosljedno primjenjivala Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu: objavljivanja akata o formiranju komisija, plaćanja naknada za rad u istim u toku radnog vremena, kao i uposlenicima kojima izvršenje poslova za koje se formirala komisija odgovara opis poslova u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji;
 - nefunkcionalisanje sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na izradu i prezentiranje kvartalnih izvještaja o utrošku sredstava transfera za poljoprivredu što je ministarstvo bilo obavezno u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna za 2005. godinu
4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, iz razloga navedenih u prethodnoj točki, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za godinu koja završava 31.12.2005. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE
I ŠUMARSTVA
za 2005. godinu**

1. UVOD

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je osnovano u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Istim je regulisano da Ministarstvo vrši upravne, stručne, normativno-pravne i druge poslove iz nadležnosti Federacije iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Poslovi iz djelokruga Ministarstva, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu Pravilnik) na koji je Vlada FBiH dala saglasnost i koji je važio do 17.11.2005. godine, vrše se u okviru osnovnih organizacijskih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za poljoprivrodu, Sektor za veterinarstvo, Sektor za vodoprivrodu, Sektor za šumarstvo, Poljoprivredni inspektorat, Veterinarski inspektorat, Vodoprivredni inspektorat, Šumarski inspektorat i Odjeljenje za opće i pravne poslove.

Novim Pravilnikom, koji je također dobio saglasnost Vlade FBiH aktom broj 409/2005 od 21. jula 2005. godine kao i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika na koji je Vlada FBiH dala saglasnost, aktom broj 589/2005, od 17. novembra 2005. godine, unutrašnje organizacione jedinice su ostale iste, s tim što se računovodstvo koje se nalazilo u sastavu Kabineta ministra izdvojilo kao Odjeljenje za finansijske i računovodstvene poslove.

U sastavu Ministarstva se nalazi Federalni zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i Federalna uprava za šumarstvo sa sjedištem u Sarajevu.

Radom Ministarstva rukovodi ministar. Osnovnim organizacijskim jedinicama u ministarstvu (sektorom, inspektoratom, kabinetom i odjeljenjem) rukovode pomoćnik ministra, glavni federalni inspektor, šef kabineta i načelnik odjeljenja. Šefovi unutrašnjih organizacionih jedinica, odsjeka i grupa za svoj rad odgovaraju rukovodicima osnovnih organizacijskih jedinica i ministru.

Na dan 31.12.2005. godine Ministarstvo je imalo 87 uposlenika.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Maršala Tita broj 15.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu i izvršene prethodne revizije tokom 2005. godine, konstatovali smo da je ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama u prethodnoj reviziji.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na donošenje internih akata u vezi postupanja Ministarstva u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH u dijelu koji regulira kvartalno podnošenje izvještaja o utrošku sredstava za poljoprivrodu Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu finansija, u dijelu ostvarivanja stalne i potpune saradnje sa resornim kantonalnim ministarstvima u cilju što realnijeg određivanja strateških poljoprivrednih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, u dijelu postupanja po važećim zakonskim propisima prilikom nabavke roba i vršenju usluga.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva, što će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniji i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Revizorski tim je konstatovao da je Ministarstvo u toku 2005. godine donijelo pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola Federalnog ministarstva finansija, međutim, utvrdili smo da se sve pisane procedure adekvatno ne primjenjuju, kao što je slučaj sa Pravilnikom o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova, što je uzrokovalo propuste i nepravilnosti prilikom nabavke kompjutorske opreme i administrativnog materijala.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se nije dosljedno poštovao Zakon o izvršenju budžeta/proračuna FBiH u 2005. godini u dijelu korištenja sredstava samo za planirane namjene što je imalo za posljedicu isplate novčanih nagrada za natprosječne rezultate rada svim uposlenicima u bruto iznosu od 39.150 KM, kao i nepravilnu primjenu Odluke Vlade FBiH koja regulira način formiranja i isplate naknada za rad u komisijama u dijelu: objavljivanja akata o formiranju istih u «Sl. novinama FBiH», plaćanju za rad istih u toku radnog vremena i za poslove koji odgovaraju opisu poslova u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji.

Također smo konstatovali nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu koje se odnosi na izradu i prezentiranje kvartalnih izvještaja o utrošku sredstava transfera za poljoprivredu, jer ministarstvo nije sačinjavalo ista, koja je bilo u obavezi, u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta u FBiH za 2005. godinu.

Nepostojanje strategije poljoprivrednog razvoja, kao i nepoštivanje rokova od strane menadžmenta ministarstva, utvrđenih Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, za donošenje i upućivanje Vladi FBiH na usvajanje Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava za poljoprivredu za 2005. godinu i Plana raspodjele novčanih podrški (u daljem tekstu Programa i Plana raspodjele); kašnjenju istog u donošenju Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji; nepoštivanje rokova za dostavu zahtjeva korisnika podrški, kao i činjenica da kantoni ne poštuju dodijeljene kvote Planom, uticalo je da se već duži period nije sačinio realan Program i Plan raspodjele utroška sredstava za poljoprivredu, što je prouzrokovalo da se na kraju budžetske 2004. i 2005. godine Ministarstvo suočilo sa problemom neizmirenih zahtjeva za novčane poticaje za poljoprivrednu proizvodnju planiranih i utvrđenih Programom i Budžetom za tekuću godinu. Isti dovode do prekoračenja Budžeta za tu godinu i izmirivanje tih obaveza na teret kvota utvrđenih Planom raspodjele naredne budžetske godine.

Obzirom da Parlament FBiH još uvijek nije donio Šumarski program Federacije, (za čiju pripremu i izradu je odgovorno ministarstvo), koji bi prema Zakonu o šumama trebao biti osnova za izradu Programa poticaja za šumarstvo, revizorski tim konstatuje da prilikom izrade Programa utroška transfera za šumarstvo u 2005. godini, kojeg na prijedlog direktora Federalne uprave za šumarstvo donosi ministar, nisu postojali unaprijed doneseni kriteriji u pogledu visine sredstava i vrste projekata koji će se finansirati iz istih, već je isti rađen na bazi iskustvenih metoda.

I ovako doneseni Program poticaja za šumarstvo nije se poštovao, te smo konstatovali da iako na području Hercegovačko – neretvanskog kantona u 2005. godini, nije došlo do formiranja kantonalnog šumsko – gospodarskog društva, sredstva u iznosu od 150.000 KM su se suprotno članu 49. Zakona o šumama, doznačila na račune četiri poduzeća koja gospodare šumama na području ovog kantona, dok je Programom utroška transfera za šumarstvo bilo rečeno da ukoliko se ne formira kantonalno šumsko – gospodarsko društvo sredstva će se preusmjeriti na projekte u druge kantone.

Revizijom je utvrđeno da menadžment ministarstva, prilikom realizacije transfera za vodoprivredu nije u skladu sa Zakonom o vodama, imao Plan utroška ovih sredstava sa utvrđenim kriterijima za odabir prioriteta za rekonstrukciju i investicijsko održavanje objekata čiji je vlasnik FBiH, što je imalo za posljedicu netransparentno trošenje ovih sredstava.

Obzirom da je Ministarstvo u skladu sa Zakonom o vodama dužno da vrši upravni nadzor nad javnim poduzećima za vodna područja u obavljanju poslova određenih navedenim Zakonom, a Javna poduzeća dužna dostaviti izvještaj o utrošku sredstava transfera za vodoprivredu sa pratećom dokumentacijom, konstatovali smo da ista u 2005. godini nisu sačinjavala izvještaje o utrošku sredstava i da Ministarstvo nije vršilo adekvatan nadzor u dijelu praćenja da li se ista troše na zakonit i transparentan način.

Osigurati primjenu akata donesenih u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole, kao i osigurati potpunu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa kod planiranja i izvršenja budžeta, posebno planiranja i izvršavanja transfera za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu sredstva za rad ministarstva odobrena su u iznosu od 22.336.279 KM (u navedenom iznosu iskazana su i sredstva tekuće rezerve u iznosu od 286.555 KM), a utrošena u iznosu od 21.406.219 KM što je manje u odnosu na odobrena sredstava Budžetom za 930.059 KM. Od iskazanog iznosa neutrošenih sredstava najveći dio se odnosi na plate i naknade u iznosu od 370.312 KM, transfer za veterinarstvo u iznosu od 166.161 KM i transfer za poljoprivredu u iznosu od 139.723 KM.

U finansijskim izvještajima ministarstva iskazani iznos plaća i naknada zaposlenih iznosi 1.594.896 KM, doprinos poslodavca 129.100 KM, izdataka za materijal i usluge 728.762 KM, tekućih transfera 18.434.814 KM i kapitalnih izdataka 518.647 KM.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da su troškovi bruto plata uposlenih ministarstva za 2005. godinu izvršeni u iznosu od 1.293.691 KM što u odnosu na plan od 1.664.003 KM predstavlja ostvarenje od 77,75 %. Isto tako, konstatujemo da su troškovi naknada u 2005. godini izvršeni u iznosu od 430.306 KM ili 98,93 % u odnosu na plan. Ovoliko odstupanje izvršenja troškova plaća u odnosu na troškove naknada uposlenih (77,75 % i 98,93 %) nije rezultat racionalnog trošenja budžetskih sredstava, već je rezultat nepoštivanja Instrukcije Federalnog ministarstva financija koja se odnosi na planiranje budžeta za 2005. godinu. Naime, revizorski tim konstatuje da je ministarstvu budžet za 2005. godinu odobren na bazi 98 uposlenih, dok je prosječan broj uposlenih u 2005. godini iznosio 87. **Na ovaj način je na troškovima plaća došlo do iskazivanja neutrošenih sredstava u iznosu od 370.312 KM, dok je na troškovima naknada za rezultate rada i naknada za rad u komisijama, omogućena isplata istih, u određenom iznosu za koji ne možemo potvrditi zakonitost i opravdanost.**

Tako smo konstatovali da je ministarstvo 28.10.2005. godine svim uposlenicima, na osnovu pojedinačno donesene rješenja od strane ministra, **isplatilo novčanu nagradu od po 300 KM**, na koje je platilo porez u iznosu od 50 %. Kao pravni osnov donesenih rješenja, koja su rezultirala troškovima ministarstva u bruto iznosu od 39.150 KM, navodi se član 12. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće koji propisuje nagrađivanje za rezultate rada državnih službenika i namještenika koji po

obimu i kvalitetu postižu natprosječne rezultate u radu, u izvršavanju poslova na radnom mjestu na kojem su raspoređeni. Uvidom u budžetski zahtjev ministarstva za 2005. godinu, kojeg je bilo dužno izraditi u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu od strane Federalnog ministarstva finansija, konstatujemo da isplata ovih novčanih nagrada nije bila planirana. Imajući u vidu da je članom 7. Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH propisano da budžetski korisnici koriste sredstva budžeta u skladu sa svojim godišnjim finansijskim planom, **revizorski tim konstatiše da ne može potvrditi zakonitost isplate istih.**

Uvidom u isplaćene **naknade za rad u komisijama**, za koje je ministarstvo u 2005. godini utrošilo 57.641 KM u neto iznosu, odnosno 77.644 KM u bruto iznosu, revizorski tim je konstatovao određene nepravilnosti, kao i nepoštivanje Odluke o načinu obrazovanja i visine naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Tako smo konstatovali da su isplaćivane naknade za rad u komisijama za izradu nacrta zakonskih propisa zaposlenim u ministarstvu kojima je to u opisu poslova koje treba da rade u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (npr. Radna skupina za izradu Prednacrta Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih, hortikulturalnih vrsta drveća i grmlja i Komisija za izradu Zakona o poljoprivrednom zemljишtu), da su uposlenici ministarstva dobivali naknadu za rad u pojedinim komisijama koje su sjednice održavale u toku radnog vremena, plaćanje rada komisije koja je rad izvršila u 2003. i 2004. godini.

Posebno skrećemo pažnju na Komisiju za registraciju objekata za izvoz proizvoda životinjskog porijekla, čiji trošak u 2005. godini iznosi 8.500 KM, koja izlaskom na teren daje stručno mišljenje na osnovu kojeg ministar u skladu sa članovima 19. i 21. Zakona o veterinarstvu izdaje rješenje o ispunjavanju veterinarsko – zdravstvenih uslova, a kantonalni organ uprave izdaje upotrebnu dozvolu. Naime, uvidom u dokumentaciju vezanu za način rada iste konstatujemo da se ova komisija od strane ministra formira za svaki izlazak na teren, a da se naknada članovima komisije koji su uglavnom u istom sastavu isplaćuje mjesечно. Revizorski tim ne može potvrditi opravdanost isplate naknade za rad u istoj imajući u vidu da su članovi komisije uposlenici ministarstva koji obilaze spomenute lokacije, odnosno objekte u toku radnog vremena i o trošku ministarstva (putni troškovi).

Također, konstatujemo da od strane ministarstva nije vršeno objavljivanje akta o formiranju svih komisija u «Službenim novinama FBiH», kako je to propisano Vladinom Odlukom koja regulira način formiranja i isplate naknada članovima komisija koje formira rukovoditelj organa uprave.

Imajući u vidu sve gore navedeno, mišljenja smo da bi od strane menadžmenta ministarstva trebalo razmotriti dosadašnju praksu rada u vezi isplata naknada komisijama, kao i preispitati mogućnost obavljanja ovih poslova na način koji će rezultirati manjim budžetskim izdvajanjima.

Prilikom planiranja sredstava za plate i naknade uposlenika dosljedno se pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta od strane Federalnog ministarstva finansija, a sa odobrenih budžetskih pozicija isplaćivati naknade u skladu sa važećim zakonskim propisima;

Menadžment ministarstva bi trebao da preispita opravdanost formiranja komisija, odnosno isplata naknada za sudjelovanje u radu istih, posebno imajući u vidu odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i ostale zakonske propise, kojima se ministarstvu daju u nadležnost određeni poslovi iz oblasti za koje je ministarstvo i osnovano, a u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava;

Od ukupno, Budžetom FBiH, odobrenih sredstava Ministarstvu za 2005. godinu, najveći dio predstavljaju «Tекуći transferi» u iznosu od 18.540.000 KM ili 83 %, od čega se na transfer za poljoprivredu odnosi 15.790.000 KM, transfer za pošumljavanje 1.250.000 KM, transfer za veterinarstvo 1.550.000 KM i na grantove neprofitnim organizacijama 236.554 KM.

Transfer za poljoprivredu realizovan je u iznosu od 15.650.000 KM što u odnosu na planom odobrena sredstva za 2005. godinu u iznosu od 15.790.000 KM predstavlja ostvarenje od 99,17 %.

Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (u daljem tekstu: Zakon o novčanoj podršci) je regulisano da se sredstva za novčanu podršku ostvaruju u budžetu FBiH, za svaku kalendarsku godinu, i da visina novčane podrške ne može biti manja od 3 % vrijednosti godišnjeg Budžeta FBiH. Budžetski zahtjev za sredstva Transfera za poljoprivredu za 2005. godinu iznosio je 37.500.000 KM, dok je isti odobren u iznosu od 15.790.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na izvršenje transfera za poljoprivredu revizorski tim konstatiše da velik problem predstavljaju zahtjevi za novčanim podrškama koji se ne mogu izvršiti u okviru odobrenog budžeta, odnosno Programa i Plana raspodjele za izvršenje transfera za poljoprivredu. Tako smo konstatovali **da je na kraju 2004. godine ostalo neizmirenih zahtjeva za novčanu podršku za poljoprivrednu proizvodnju u iznosu od 904.461 KM, od čega je najviše neizmirenih zahtjeva imao Tuzlanski kanton (556.274 KM).** Isti su izmireni na teret budžeta 2005. godine. Navedeni problem se pojavio i na kraju 2005 godine kada je **ostalo neizmirenih zahtjeva za novčanu podršku za poljoprivrednu proizvodnju u iznosu od 2.853.058 KM, od čega ističemo novčane poticaje za mlijeko za II i III kvartal 2005. godine u iznosu od 2.081.247 KM i novčane poticaje za voćnjake u iznosu od 467.145 KM,** što predstavlja prekoračenje Budžeta za 2005. godinu na poziciji transfera za poljoprivredu.

Iako je Zakonom o novčanoj podršci regulisano da ministarstvo nema obvezu izvršavanja zahtjeva za novčane podrške, u slučajevima kada kantonalna ministarstva dostave zahtjeve čiji je iznos veći od ukupno propisane kvote, dosadašnja praksa je bila da ministarstvo daje saglasnost kantonalnim ministarstvima za preusmjeravanje novčanih poticaja unutar odobrene kvote kantona i da se neizmireni zahtjevi prethodne godine izmiruju na teret tekuće godine. **Tako ističemo da je za proizvodnju mlijeka Programom i Planom raspodjele poljoprivrednog transfera za 2005. godinu planiran iznos od 6.440.000 KM, a prema Izvještaju ministarstva o realizaciji novčanih podrški kojeg je usvojila Vlada FBiH utrošeni novčani poticaji za mlijeko iznose 7.605.005 KM. Kada ovome dodamo neizvršene zahtjeve u iznosu od 2.081.247 KM za 2005. godinu, konstatujemo da je za proizvodnju mlijeka u 2005. godini odobreno od strane ministarstva novčanih zahtjeva u iznosu od 9.686.352 KM.**

U toku revizije prezentirani nam je Zaključak Predstavnicičkog doma Parlamenta FBiH od 18.04.2006. godine kojim isto obvezuje ministarstvo da izvrši uplatu premija za mlijeko za III i IV kvartal 2005. godine svim proizvođačima mlijeka u FBiH. U Zaključku nisu navedeni izvori sredstava iz kojih će se ove premije finansirati.

Na osnovu provedene revizije utvrdili smo da jedan od razloga zbog kojeg se ovi problemi ponavljaju i taj što se transferi za poljoprivredu ne planiraju na osnovu strateških opredjeljenja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kako je to regulirano Zakonom o novčanoj podršci. Revizorski tim konstatiše da je Srednjoročna strategija poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2006 – 2010. godine, završena tek u maju 2006. godine, iako je ista trebala biti završena u oktobru 2005. godine. Kako Strategiju još uvijek nije razmatrala Vlada FBiH, odnosno Parlament FBiH ostaje upitno na koji način će ista biti primijenjena za 2006. godinu.

U skladu sa Zakonom o novčanoj podršci Ministarstvo je bilo u obavezi u roku od 15 dana od dana usvajanja Budžeta FBiH, Vladi Federacije dostaviti na usvajanje Odluku o vrsti, osnovnim kriterijima i načinu ostvarivanja novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a u roku od 15 dana od dana usvajanja navedene Odluke donijeti Uputstvo za ostvarivanje novčanih podrški. Tim za reviziju je konstatovao da je cijelokupan proces kasnio jer je Odluka objavljena u Službenim novinama F BiH od 23.03.2005. godine a Uputstvo za ostvarivanje novčani podrški u Službenim novinama F BiH od 20.04.2005. godine, što je sve uticalo na nepoštivanje utvrđenih rokova za dostavljanje zahtjeva za novčane poticaje od strane krajnjih korisnika kantonima, a i kantona ministarstvu.

Također smo konstatovali da se raspodjela po određenim kvotama na određenu vrstu poticaja unutar svakog kantona ne poštuje od strane istih, a posebno je to izraženo kod poticaja za proizvodnju mlijeka za 2005. godinu kod Tuzlanskog i Unsko- sanskog kantona. Tako je Programom i Planom raspodjele za 2005. godinu, odobrena kvota za proizvodnju mlijeka za Tuzlanski kanton iznosila 1.597.120 KM a za Unsko-sanski kanton 1.610.000 KM, a na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovali smo da su zahtjevi za isplatu novčanih poticaja za mlijeko zaključno sa II kvartalom 2005. godine za Tuzlanski kanton iznosili 1.862.372 KM a za Unsko- sanski kanton 2.113.886 KM Da bi omogućili isplatu novčanih poticaja za mlijeko za II kvartal 2005. godine, nadležna ministarstva ovih kantona su od Federalnog ministra u skladu sa Programom utroška sredstava dobili mišljenje- saglasnost za preusmjerjenje sredstava iz oblasti biljne u oblast animalne proizvodnje.

Evidentna je pojava da kantoni preferiraju određenu proizvodnju, a da ministarstvo svake godine ustrajava na planu kojeg donosi bez jasno utvrđenih strateških opredjeljenja, koja bi se trebala pratiti i na odgovarajući način izmjeriti. Također je konstatovano da se ne poštuju utvrđeni rokovi za ispostavljanje zahtjeva za novčanim poticajima od strane kantona, što dodatno usložnjava i neriješeno pitanje

informatičkog sistema koji bi trebao da prati izvršenje, kao i da podigne kontrolu izvršenja Programa za poljoprivredu na veći nivo.

Uobičajena pojava, svake godine, je da ministarstvo u mjesecu decembru bude zatrpano zahtjevima za novčane poticaje koje ne može realizovati što smo konstatovali i u revidiranoj 2005. godini.

U toku izvođenja konačne revizije, konstativali smo da je Program utroška sredstava za poljoprivrednu proizvodnju za 2006. godinu objavljen tek 10.05.2006. godine, što ukazuje da će se isti i slični problemi pojaviti i u 2006. godini.

Uvidom u prezentirane zapisnike Federalnih poljoprivrednih inspektora, konstativali smo da isti u skladu sa Zakonom o novčanoj podršci obavljaju inspekcijski nadzor u provođenju ovog Zakona, da vrše kontrolu podnošenja zahtjeva za isplatu novčanih poticaja korisnika zahtjeva (zahtev poduzeća «Plantaže Čapljina» d.d. za podizanje rasadnika mediteranskog voća, zahtev poduzeća «ZZ Visoko» za podizanje voćnog rasadnika, zahtev fizičke osobe za isplatu podrški za uzgoj priplodnih junica u Travniku, nadzor kod otkupljiča mljeka «Boghi» d.o.o. Tešanj) i o istom sastavljaju zapisnike. Iz razgovora sa poljoprivrednim inspektorima konstativali smo da nema dovoljan broj inspektora obzirom na veliki broj i vrstu novčanih poticaja za koje treba izvršiti nadzor i isti obavljaju na osnovu uzorka.

Revizorski tim je izvršio uvid u način realizacije projekata kapitalnih ulaganja, podrške stručnim institucijama i uvodenja novih tehnologija, koji su u 2005. godini iz sredstava poljoprivrednog transfera realizovani u iznosu od 1.002.723 KM, nakon čega smo konstativali određene nepravilnosti koje navodimo u narednom dijelu Izvještaja.

Uvidom u Program i Izvještaj o utrošku sredstava transfera za poljoprivredu u 2005. godini, konstatujemo da je od izvršenih 383.500 KM za kapitalna ulaganja, 188.000 KM izvršeno za realizaciju projekata na osnovu ugovora potpisanih u 2004. godini. Imajući u vidu odredbe Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu, a kojim se reguliše način izvršavanja Budžeta FBiH za 2005. godinu, revizorski tim ne može potvrditi osnovanost i opravdanost zaključivanja ugovora, od strane ministra u 2004. godini, kojima se stvorila obaveza na teret budžeta za 2005. godinu.

Revizorski tim je izvršio uvid u potpisane ugovore iz 2004. godine, a koji se odnose na projekt podizanja rasadnika mediteranskog voća poduzeća «Plantaže Čapljina» i projekt podizanja voćnog rasadnika od strane Agronomskog instituta iz Mostara, te na osnovu istog konstatovao da su ovi ugovori potpisani na iznose od po 50.000 KM, od čega je 50 % dio prihvaćen da se finansira u 2005. godini. Uvidom u Zapisnik Komisije za ocjenu projekata koja je radila u 2004. godini konstatujemo da je ista dala preporuku da se ovi projekti u 2004. godini finansiraju u iznosu od po 25.000 KM, u okviru raspoloživih sredstava za ove namjene u 2004. godini. **Revizorskemu timu nije prezentirano obrazloženje zašto su ugovori za finansiranje ovih projekata potpisani na veće iznose u 2004. godini, a finansirani u 2005. godini. Također, konstativali smo i da Agronomski institut iz Mostara u vrijeme potpisivanja ugovora nije ispunjavao potrebne uslove, obzirom da isti nije bio upisan u Registar proizvođača sadnog materijala kojeg vodi ovo ministarstvo.**

Revizorski tim je izvršio i uvid u način odabira programa za izradu projekata u kategoriji novih tehnologija, izvršenih u 2005. godini u iznosu od 126.000 KM, koji se dodjeljuju naučnim i stručnim institucijama. Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na projekte «Klonska selekcija Žilavke na području hercegovačkog rejona» i «Racionalizacije proizvodnje industrijskih krastavaca» Poljoprivrednog fakulteta iz Sarajeva, za čije finansiranje je u 2005. godini izdvojeno 25.000 KM, revizorski tim konstatiše da odabir projekata nije bio u dovoljnoj mjeri transparentan jer ministarstvo nije objavilo tender za dodjelu budžetskih sredstava za ove namjene, iako je to Programom za podsticaje poljoprivredi decidno rečeno, niti je donijelo pisane kriteriji za vrednovanje svih pristiglih aplikacija projekata.

Uvidom u dokumentaciju, vezanu za projekte zaštite bilja: «Ispitivanje proširenosti uzročnika plemenjače jabučastih vrsta voćaka» i «Ispitivanje proširenosti kukuruzne zlatice» konstativali smo da je za izvođača istih, po preporuci stručnog suradnika iz ove oblasti, odabran Poljoprivredni fakultet iz Sarajeva sa kojim su i potpisani ugovori o finansiranju u ukupnom iznosu od 60.000 KM, iako je isti projekat ranije podnio Poljoprivredni zavod Unsko – sanskog kantona. Imajući u vidu da je Komisija za ocjenu projekata u 2005. godini, ove projekte odbila iz razloga da su isti kantonalnog karaktera, a kako unaprijed nije imala pisane kriterije na osnovu kojih je mogla donijeti ovaku odluku, revizorski tim ne može potvrditi da je ovakav način odabira izvođača projekata pravilan i transparentan.

U vezi naprijed izloženog, obavili smo razgovor sa predsjednikom Komisije za ocjenu projekata koji se finansiraju iz sredstava poljoprivrednog transfera, nakon čega smo došli do konstatacije da rad iste nije u dovoljnoj mjeri regulisan u dijelu koji se odnosi na kriterije koji im služe prilikom utvrđivanja visine sredstava i odabira projekata koje će ministarstvo finansirati iz Budžeta Federacije. Revizorski tim smatra da bi ministarstvo trebalo jasnije da se odredi u pogledu svrhe i cilja projekata koje ima namjeru finansirati iz odobrenih sredstava, kao i da iznađe način da prezentira rezultate istih krajnjim korisnicima, tj. individualnim proizvođačima i pravnim licima koja se bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom. Da bi se gore navedeno postiglo, nužno bi bilo da ministarstvo formulira svoje potrebe za projektima iz određene oblasti, čije izvođače bi odabrali na osnovu raspisanog tendera u okviru odobrenog budžeta za ove namjene.

Konstatovali smo da ministarstvo nije sačinjavalo i dostavilo tromjesečne izvještaje Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH, o utrošku transfera za poljoprivrednu u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna za 2005. godinu. Izvještaj o realizaciji novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u FBiH za 2005. godinu je sačinjen od strane ministarstva i dostavljen Vladi FBiH, koja je isti usvojila 06.04.2006. godine.

U budućem periodu poduzeti sve mjere kako bi se planiranje Transfera za poljoprivrednu proizvodnju vršilo na bazi srednjoročnih ciljeva definisanih u Srednjoročnoj strategiji poljoprivrednog sektora u FBiH;

Dosljedno poštivanje Zakona o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a posebno u dijelu poštivanja rokova dostavljanja Vladi FBiH Programa sa razrađenim vrstama, osnovnim kriterijima i načinom ostvarivanja novčane podrške, kao i rokova za donošenja Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški;

Potrebitno je da ministarstvo u procesu planiranja Programa utroška transfera za poljoprivrednu u narednoj godini unaprijed definira svoje potrebe za projektima čije izvođače bi trebali odabrati na osnovu raspisanog tendera, u skladu sa zakonskim propisima i u okviru odobrenog Budžeta za ove namjene;

Pojačati saradnju sa kantonima i uspostaviti efikasniji informatički sistem u cilju poboljšanja komunikacije između kantona i ministarstva u dijelu planiranja, izvršenja, praćenja i kontrole Transfera za poljoprivrednu;

Transfera za poljoprivrednu izvršavati u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH i u skladu sa usvojenim i odobrenim Programom i Planom utroška sredstava, a izvještaje o utrošku sredstava za iste sačinjavati i dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u zakonom propisanim rokovima;

Obvezu finansiranja projekata preuzimati samo u okviru odobrenog Transfera za poljoprivrednu u godini u kojoj se vrši odabir i potpisuje ugovor.

Transfer za pošumljavanje u 2005. godini je izvršen u iznosu od 1.214.145 KM što u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 1.250.000 KM predstavlja ostvarenje od 97,25 %.

Zakonom o šumama, koji je donesen za teritoriju FBiH, propisana je namjena sredstava koja se prikupe u namjenski fond FBiH isključivo za finasiranje mjera zaštite i pošumljavanja, kao i za posebne namjene, naučna istraživanja i stručne ekspertize iz oblasti šumarstva. Budžetom FBiH za 2005. godinu na ime Transfera za pošumljavanje odobreno je samo 1.250.000 KM, iako su prihodi na nivou Budžeta, po osnovu Zakona o šumama, u 2005. godini iznosili 2.668.137 KM. Revizorski tim, ne može potvrditi da se prihodi koji se ostvare krčenjem šuma i za koje je propisana namjena kupovine šuma ili pošumljavanje u tu svrhu i koriste.

Program podsticaja za šumarstvo, koji predstavlja plan trošenja Transfera za pošumljavanje, od strane Federalne uprave za šumarstvo urađen je na bazi iskustvenih metoda i u okviru odobrenog Budžeta za 2005. godinu (usvojen od strane ministra 11.05.2005. godine), iako je Zakonom o šumama koji je donesen još 2002. godine propisano da se isti radi na osnovu Operativnog dijela Šumarskog programa Federacije. Revizorski tim konstatiše da još uvijek od strane Parlamenta FBiH, odnosno Vlade Federacije nisu

doneseni Opći i Izvedbeni dijelovi Šumarskog programa Federacije. Kako nije donesen Šumarski program Federacije, za čiju pripremu i izradu je u skladu sa članom 17. Zakona o šumama odgovorno ministarstvo, nisu doneseni niti kantonalni šumske – razvojnih planovi. U 2005. godini šumama Federacije se upravljalo na osnovu godišnjih planova gospodarenja šumama, odnosno šumskogospodarskih osnova.

Članom 49. Zakona o šumama je predviđeno da skupštine kantona osnuju kantonalno šumske – gospodarsko društvo za poslove gospodarenja šumama na područje kantona. Također je predviđeno da federalno ministarstvo (federalni ministar) ugovorom prenese poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem kantonalnim ministarstvima (kantonalnim ministrima), a kantonalno ministarstvo (kantonalni ministar) ugovorom prenosi poslove, zadatke i odgovornosti glede gospodarenja šumama na kantonalno šumske – gospodarsko društvo.

Uvidom u izvršenje Transfera za šumarstvo, revizorski tim konstatuje da je Programom poticaja za šumarstvo, od strane Ministarstva predviđeno da se za poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na kompletnom području FBiH u 2005. godini utroši 990.000 KM. Navedena sredstva su raspoređena po svim kantonima, na projektnom principu, i u 2005. godini, nakon potpisivanja ugovora, doznačena u kompletном iznosu kantonalnim šumske – gospodarskim društvima, odnosno poduzećima koja rade poslove gospodarenja šumama.

Revizorski tim konstatuje da prilikom odabira ovih projekata, na osnovu kojih je u 2005. godini transferisano preduzećima koja gospodare šumama 990.000 KM, nije poštovan princip transparentnosti jer nisu postojali pisani kriteriji za ocjenu i vrednovanje istih.

Transparentnost ne možemo potvrditi ni za odabir projekata kojima se finansirao naučno – istraživački rad u 2005. godini u iznosu od 194.400 KM, kao ni za podjelu sredstava rezerve iz ovog Programa u iznosu od 29.745 KM.

Također, revizorski tim ne može potvrditi da su potpisani ugovori o realizaciji ovih projekata, od strane poduzeća koja gospodare šumama u potpunosti i izvršeni, jer za vrijeme privođenja kraju konačne revizije urađena je kontrola od strane ministarstva na terenu, ali nije sačinjen zbirni Izvještaj o trošenju sredstava, odnosno o realizaciji preuzetih obaveza finansiranih iz «Transfera za pošumljavanje» za 2005. godinu.

Mišljenja smo da bi odabir projekata u narednom periodu trebala raditi komisija sastavljena od stručnih lica iz oblasti šumarstva, na bazi unaprijed donesenih kriterija u pogledu visine sredstava i načina odabira, kao i da bi ministarstvo trebalo uspostaviti adekvatnu kontrolu nad realizacijom istih.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je ministarstvo doznačilo 49.928 KM poduzeću Šumarstvo «Prenj» d.d. Konjic za finansiranje Izvođačkog projekta pošumljavanja koji je dostavljen od strane Kantonalne uprave za šumarstvo Hercegovačko – neretvanskog kantona, iako je usvojenim Programom za šumarstvo rečeno da ukoliko se do 30.06.2005. godine ne formira kantonalno šumske – gospodarsko društvo Hercegovačko – neretvanskog kantona, predviđena sredstva za pošumljavanje u iznosu od 150.000 KM će se usmjeriti na projekte u druge kantone. Revizorskog timu je prezentirana Odluka Skupštine Hercegovačko – neretvanskog kantona o osnivanju šumske – gospodarskog društva, koje je trebalo da preuzme poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području ovog kantona, ali do kraja 2005. godine nije bio imenovan direktor ovog poduzeća, tako da isto nije bilo ni upisano u sudski registar, a poslove gospodarenja šumama na području ovog kantona i dalje su radila četiri poduzeća: Šume Herceg Bosne, Šumarstvo Prenj Konjic, Šumarstvo Srednje – Neretvanskog kantona i Šumarstvo Ljuta Konjic, sa kojima je ministarstvo sklopilo ugovore i doznačilo sredstva iz Transfera za pošumljavanje 2005. godine, u ukupnom iznosu od 150.000 KM.

Revizorski tim konstatuje da je plasman ovih sredstava, u iznosu od 150.000 KM, u suprotnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna/budžeta u FBiH kao i članom 49. Zakona o šumama, odnosno donesenim Programom za šumarstvo u 2005. godini.

U Budžetu FBiH planirati u ukupnom iznosu sredstva od prihoda po osnovu šumskih naknada, za finansiranje poslova u skladu sa Zakonom o šumama;

Prilikom izvršenja Programa i Plana Transfera za šumarstvo, dosljedno se pridržavati Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i Zakona o šumama.;

Da odabir projekata iz oblasti šumarstva vrši stručna komisija, na bazi unaprijed donesenih kriterija u pogledu visine sredstava i vrste projekata, kao i da se uspostavi adekvatna kontrola nad realizacijom istih;

Da ministarstvo izvrši uvid u dokumentaciju i ocjeni opravdanost plasiranja sredstava poduzećima na području Hercegovačko - neretvanskog kantona, te da o tome sačini izvještaj i po istom poduzme odgovarajuće aktivnosti.

Transfer za veterinarstvo odobren Budžetom u iznosu od 1.500.000 KM, izvršen je u iznosu od 1.333.838 KM, i isti je realizovan na osnovu Programa za trošenje sredstava transfera za veterinarstvo iz Budžeta FBiH za 2005. godinu kojeg je donio Ministar. Programom su predviđeni transferi za kantone, u iznosu od 300.000 KM za otkrivanje, suzbijanje i iskorijenjivanje zaraznih bolesti, naknada štete nastale provođenjem mjera za suzbijanje i iskorijenjivanje zaraznih bolesti u iznosu od 100.000 KM, sredstva za identifikaciju životinja u iznosu od 550.000 KM, zatim sredstva za projekte koji će omogućiti uvid u stanje pojedinih zaraznih bolesti i osposobljavanje veterinarskog servisa u FBiH u iznosu od 420.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju osposobljavanja rada veterinarskih organizacija za čiju je svrhu planiran iznos od 200.000 KM, konstatovali smo da je JP «Veterinarska stanica» Vareš dana 13.07.2005. godine uputila zahtjev za pomoć zbog nedostatka finansijskih sredstava i isti je odmah odobren u iznosu od 15.000 KM na osnovu Odluke ministra. U Odluci o odobravanju sredstava se navodi i zaduženje Javnog poduzeća «Veterinarska stanica» da nakon realizacije sredstava najkasnije u roku od 30 dana od dana prispjeća sredstava na račun veterinarske stanice dostavi ministarstvu detaljan izvještaj o utrošku sredstava. Isti timu za reviziju nije prezentiran. U razgovoru sa ovlaštenom osobom konstatovali smo **da nije formirana komisija koja će sagledati zahtjeve veterinarskih organizacija niti u ministarstvu postoje kriteriji za realizaciju projekata osposobljavanja rada veterinarskih organizacija.**

Prilikom nabavke zaštitnih odijela za preventivu aviarne influence u FBiH u iznosu od 28.550 KM iz sredstava tekuće rezerve, **konstatirali smo da odabir dobavljača za istu nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.** Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je propisana procedura uopće provedena. Uvidom u šest prezentiranih ponuda koje su dostavljene ministarstvu, bez utvrđenih kriterija i bez sačinjenog zapisnika, izabran je dobavljač «Formacija» d.o.o. Tuzla, koji je po riječima odgovorne osobe bio najjeftiniji.

Dodjeljivanje sredstava za ospesobljavanje rada veterinarskih organizacija vršiti na transparentan način, utvrditi kriterije i formirati komisiju koja će na osnovu utvrđenih kriterija donositi prijedlog i osigurati izvještavanje o utrošku istih,

Nabavke roba vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Sredstva odobrena Budžetom za rekonstrukciju i investicijsko održavanje objekata čiji je vlasnik FBiH za 2005. godinu iznose 500.000 KM i i ista su u potpunosti realizirana.

Zakonom o vodama utvrđeno da se sredstva za finansiranje zaštite od štetnog djelovanja voda, redovno održavanje vodotoka, upravljanje, izgradnje i održavanje zaštitnih vodoprivrednih objekata i drugi poslovi navedeni ovim Zakonom, osiguravaju pored ostalih izvora i od prihoda po osnovu vodnih naknada. Prezentirana dokumentacija potvrđuje da su prihodi u Budžetu FBiH po osnovu vodnih naknada za 2005. godinu iznosili 2.415.777 KM i isti su u skladu sa Zakonom o vodama trebali biti utrošeni namjenski za vodoprivredu. U Prijedlogu Budžeta ministarstva za 2005. godinu, zahtjev za finansiranje transfera za vodoprivredu u iznosu od 7.450.000 KM, a odobrena sredstva Budžetom za 2005. godinu za ove namjene su 500.000 KM..

Tokom obavljanja revizije, konstatovali smo da je ministarstvo odobrena sredstva Budžetom za 2005. godinu za rekonstrukciju i investicijsko održavanje objekata čiji je vlasnik Federacija BiH u iznosu od 500.000 KM usmjerilo Javnim poduzećima za vodna područja za sanaciju i rekonstrukciju zaštitnih vodoprivrednih objekata Svilaj u Odžačkoj posavini, Grebnice u Srednjoj posavini i lijeve obale rijeke Neretve uzvodno od Čapljine, kao realizaciju dijela aktivnosti planiranih Programom ospesobljavanja objekata za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu, a na osnovu Odluke ministra od 26.07.2005. godine koja je uslijedila nakon dostavljanja prijedloga objekata za sanaciju i rekonstrukciju od strane

javnih poduzeća. Na osnovu navedenog, Ministarstvo je sačinilo dva ugovora, prvi 22.08. 2005. godine sa Javnim poduzećem za Vodno područje slivova rijeke Save Sarajevo na iznos od 450.000 KM i drugi dana 22.08.2005. godine sa Javnim poduzećem za Vodno područje slivova Jadranskog mora Mostar na iznos od 50.000 KM za sanaciju lijeve obale Neretve uzvodno od Čapljine. **Obzirom da ministarstvo za 2005. godinu nije donijelo Plan usmjeravanja sredstava od prihoda po osnovu vodnih naknada kako je to regulisano Zakonom o vodama, u kojem bi bili razrađeni kriteriji odabira, konstatujemo da su ova sredstva netransparentno potrošena.**

Također konstatujemo da Vlada FBiH još uvijek nije usvojila Program osposobljavanja objekata za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu, iz razloga kako ističe odgovorna osoba nemogućnosti iznalažanja izvora finansiranja cjelokupnog Programa, ali je ista Zaključkom od 13.01.2005. godine usvojila Program javnih investicija za period 2005-2007. godina u kome se ističe da će Federalno ministarstvo finansija i sva resorna federalna i kantonalna ministarstva ovaj program koristiti u pregovorima sa stranim investitorima kao osnov za prikupljanje vanjske pomoći.

U skladu sa Zakonom o vodama, ministarstvo je bilo dužno da vrši upravni nadzor nad javnim poduzećima za vodna područja u obavljanju poslova određenih navedenim Zakonom. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne možemo potvrditi da se nadzor obavlja na adekvatan način. Javna poduzeća ne dostavljaju ministarstvu Izvještaj o utrošku sredstava sa potrebnom pratećom dokumentacijom kako je to regulisano ugovorima sa istima, niti je ministarstvo poduzimalo aktivnosti kako bi im se Izvještaji dostavljali.

U Budžetu FBiH planirati u ukupnom iznosu sredstva od prihoda po osnovu vodnih naknada, za finansiranje poslova u oblasti vodoprivrede navedenih u Zakonu o vodama.

Potrebno je da ministarstvo prilikom utroška sredstava doznačenih od prihoda po osnovu vodnih naknada u skladu sa Zakonom o vodama doneše Plan utroška istih.

Pojačati nadzor nad radom Javnih poduzeća za vodna područja u obavljanju poslova određenih Zakonom o vodama u dijelu kontinuiranog praćenja zakonitog i transparentnog trošenja prenesenih

c) **Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, odnosno Zakonom o javnim nabavkama BiH**

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima za 2005. godinu, ne predstavljaju značajnu stavku u budžetu ministarstva. Međutim, uvidom u način realizacije odobrenih sredstava za izdatke za materijal i usluge, konstatovano je da se u svim slučajevima nije postupalo na način i po procedurama propisanim važećim zakonskim propisima koji reguliraju ovu materiju.

Tako smo konstatovali da je u 2005. godini vršena nabavka kompjuterske opreme u vrijednosti od 13.695 KM. Ministar je Odlukom od 25.10.2004. godine odobrio nabavku opreme u skladu sa Uredbom o postupku nabave robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba). Iz zapisnika Komisije za izbor najpovoljnijeg dobavljača, konstativali smo da su na tender pristigle samo dvije formalno - pravno ispravne ponude i komisija na osnovu utvrđenih kriterija predlaže ministru najpovoljniju ponudu firme «DNC Digital Nett», što nije u skladu sa člankom 31. Uredbe, koji kaže da moraju biti podnesene najmanje tri ponude koje ispunjavaju uslove i zahtjeve javnog nadmetanja.

U toku revidirane godine izvršena je nabavka administrativnog materijala i ista je u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 19.660 KM. Nabavka je vršena temeljem Ugovora sa odabranim dobavljačem iz 2004. godine. U 2005. godini Ministarstvo je raspisalo i objavilo u Službenom glasniku BiH od 01.08. 2005. godine tender za nabavku kancelarijskog materijala u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Međutim, do kraja 2005. godine po istom nije završena procedura nabavke.

Da se prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa važećim zakonskim propisima.

5. ZAKLJUČAK

Revizorski tim je stekao uvjerenje da ministarstvo nije na zadovoljavajući način obavljalo poslove u dijelu potrošnje budžetskih sredstava iz odobrenih transfera koji se realizuju putem ovog ministarstva. Konstatovali smo da Ministarstvo nije dovoljno učinilo na definisanju srednjoročnih ciljeva koji se žele postići u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. **Ne postoje realni parametri na osnovu kojih se vrši planiranje, evidentna je netransparentnost prilikom odabira projekata koji su se finansirali iz sredstava transfera, što smo konstatovali u prezentiranim nalazima u ovom izvještaju.** U narednom periodu bi planiranje transfera za poljoprivredu trebalo da se vrši na bazi srednjoročnih ciljeva definisanih u Srednjoročnoj strategiji poljoprivrednog sektora u FBiH kao i da se odabir projekata koji se finansiraju iz sredstava transfera vrši u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima uz unaprijed definisane kriterije.

Također, nismo stekli uvjerenje da ministarstvo u dovoljnoj mjeri može pratiti izvršenje transfera, imajući u vidu da ne raspolaze sa adekvatnim informacionim sistemom koji bi trebao da omogući komunikaciju sa kantonima na većem nivou, kao i mogućnost bolje kontrole izvršenja transfera. U narednom periodu bi ministarstvo trebalo da planira ulaganja u modernizaciju informatičkog sustava kako bi se omogućilo praćenje izvršenja transfera i efikasnija komunikacija sa kantonima.

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005. godinu, utvrdili smo da nije postignut napredak u odnosu na provedenu reviziju Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2004. godinu, te skrećemo pažnju na dosljedniju primjenu donesenih procedura za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, poštivanje zakonskih propisa kod planiranja i izvršavanja budžeta, kao i na dosljedniju primjenu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće i Odluke Vlade FBiH koja regulira način formiranja i isplate naknada za rad u komisijama.

U narednom periodu bilo bi neophodno da ministarstvo iznađe način da postupi po preporukama Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi od djelatnosti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacija BiH, u cjelini imala veće koristi, a posebno imajući u vidu odobrena sredstva za ove namjene u 2006. godini.

KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva se dopisom broj 01-02-339/06 od 18.07.2006. godine očitovalo na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu.

Data su obrazloženja na odredene nalaze prezentirane u Nacrtu Izvještaja i naknadno dostavljena dokumentacija koju je tim za reviziju i tokom revizije posjedovao te ista nije mogla uticati na već utvrđene nalaze.

Viši revizor:

Munib Ovcina, ovl. revizor

Tim za reviziju:

Voda tima: Jadranka Novak, ovl. revizor

Član tima: Nasiha Biberović, ovl. revizor